

193 . Tășnad | Județ: Satu Mare | Punct: Sere | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 136651.01

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Epoca romană timpurie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Ciprian Astaloș, Tibor Daroczi, Zenobia Dobos, Robert Gindele, Attila Nándor Hágó, Zoltán Kádas, Loránd Kiss, Timea Nagy, Bernádette Pinkovány, Victor Sava, Cristian Virag

Instituții: Muzeul Județean Satu Mare, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Județean Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Județean Satu Mare

Raport

Situl Tășnad – Sere este unul dintre cele mai bogate și întinse situri Starcevo-Criș din N-V României, actualmente fiind afectat de lucrările de extindere a ștrandului Tășnad. Suprafața totală prevăzută în proiectul pentru construirea de case de vacanță este de aproximativ 1,3 ha. De asemenea, a fost solicitată eliberarea de sarcină arheologică a unui teren pe care se va construi un bazin termal (750 m²).

Situl este amplasat pe prima terasă a vechiului pârâu Cehal (actualmente acesta are cursul schimbat, fiind excavat în anii '70 un canal prin mijlocul sitului). Vechiul curs al Cehalului (secat) se afla la câteva sute de metri sud-est de canal.

Raportul prezintă rezultatele cercetărilor din primăvara și toamna anului 2005, cuprinzând descrierea suprafețelor realizate (Su. II și III) precum și a altor unități de săpătură (Casetele A, C, D, F, M, N, K, L și Su. H). Au fost realizate două suprafețe (Su II: 750 m² și Su III: 500 m², Su III fiind încă neterminată) în care decopertarea stratului vegetal a fost făcută mecanizat, iar stratul de cultură și complexele săpate manual. Casetele A, C, D, F, M, N, K, L, totalizând 95 m² au fost săpate manual, fiind plasate în funcție de pozițiile ocupate de construcțiile moderne ce începuseră a fi ridicate pe respectivele suprafețe sau pe locul viitoarelor construcții. Întreaga suprafață săpată în campania 2005 este de 1345 m².

Stratigrafia generală variază în cadrul sitului, după cum se poate vedea mai jos, la descrierea unităților de săpătură.

Unități de săpătură și complexe

Su. II (30 x 25 m, 750 m²) este suprafața proiectată pentru construirea unui bazin cu apă termală. Au fost descoperite două complexe arheologice, ambele de epocă neolitică (Starcevo-Criș).

C1 (9,60 x 10,4 m), de formă ovală, reprezintă o alveolă cu depuneri consistente de material ceramic, greutate, chirpic diseminat.

C2 (5,10 x 7 m) este o locuință semiadâncită de formă ovală, cu 7 gropi de stâlpi și un cuptor săpat în pereții locuinței. În locuință a fost descoperit un numeros material ceramic, greutate, oase carbonizate, cenușă, chirpic diseminat.

Su. III (500 m²) este neterminată, până la încheierea campaniei 2005 fiind excavate stratul vegetal pe întreaga suprafață, stratul de cultură neolitic pe jumătate din suprafață și complexele 18 – 23, din care complet C. 18 -19 și parțial C. 20 -23. C 20 – 22 sunt neolitice (Starcevo–Criș), C. 23 aparține culturii Coțofeni, iar C. 18 – 19 aparțin epocii romane în Barbaricum.

Caseta N (3 x 2 m) – a fost săpată pe locul viitoarei fose septice a unei case. A fost detectat stratul de cultură Starcevo-Criș (-0,60-0,80 m), fără complexe.

Caseta A (3,10 x 2,30 m) – a fost săpată în interiorul viitoarei camere din colțul nordic al casei. A fost detectat stratul de cultură Starcevo- Criș și un colț al unui complex (C2) puțin adâncit (-1,00 m).

Caseta C (2,90 x 2,20 m) a fost săpată în interiorul viitoarei camere din colțul vestic al casei. A fost detectat stratul de cultură Starcevo-Criș și o parte dintr-un complex (C4) de dimensiuni mari care foarte probabil a funcționat ca locuință. Adâncimea maximă în complex este de 1,60 m. Materialul descoperit este bogat: ceramică, fusaiole, statuete antropomorfe, oase de animale. Din păcate, datorită faptului că fundația pereților casei era deja turnată la începerea săpăturilor, nu s-a putut săpa în întregime complexul.

Caseta M (4,40 x 3 m) – a fost săpată pe locul viitoarei fose septice. A fost detectat stratul de cultură Starcevo-Criș (-0,60 - 0,80 m) și complexul C3 , care poate fi o parte dintr-o locuință, fiind conservată o aglomerare de chirpic ars și un număr mare de fragmente ceramice, piese litice, oase de animale.

Caseta D (3,10 x 2,30 m) – a fost săpată în interiorul viitoarei camere din colțul estic al viitoarei case. A fost detectat stratul de cultură Starcevo-Criș și o parte a unui complex (C1) puțin adâncit (-1,05 m).

Caseta F (3 x 2,30 m) - a fost săpată în interiorul viitoarei camere din colțul sudic al locuinței. A fost detectat stratul de cultură Starcevo-Criș și o parte dintr-un complex (C5) care a fost probabil o fântână. Adâncimea maximă în complex este de -3,05 m de la suprafața actuală. C. 6 și 7, identificate tot în caseta F, sunt mai degrabă mici alveolări ale stratului de cultură decât complexe propriu-zise.

Caseta K (6 x 4 m) – stratigrafia: 0-0,25 – Strat vegetal, cenușiu deschis -0,25-0,40 m – strat de cultură, cenușiu închis.

C. 8: groapă sau probabil doar o alveolă, surprinsă parțial , cu umplutura brun-gălbuie, inițial cu diametrul maxim (la profilul nordic) de 2,40 m, ulterior redus la 1,10 m (la -0,10 m) și adâncimea max. de 0,30 m de la nivelul detectării complexului. Materialul descoperit deși puțin, poate fi atribuit neoliticului timpuriu.

C. 9: șanț modern surprins pe toată lungimea casetei (6 m), cu lățimea maximă de 1 m. și adâncimea de 0,60 m de la suprafața solului. Umplutura șanțului constă în lut galben amestecat cu pământ cenușiu închis, în petice.

C. 10: șanț neolitic (?) detectat pe toată lungimea casetei (6 m), cu lățimea maximă de 0,60 m și adâncimea maximă de la nivelul conturării de 0,20 m. Umplutura e de culoare cenușiu închis și nu poate fi diferențiată de cea a stratului de cultură. Materialul este foarte puțin: câteva fragmente mărunte de chirpic și o piesă din obsidian.

Caseta L (6 x 4 m.) –stratul vegetal variază între 0,20 și 0,30 m grosime, iar stratul de cultură are 0,30 m grosime.

C.11: șanț neolitic, detectat pe o lungime de cca. 4 m., în colțul de SV al casetei, este ușor curb mai ales spre profilul de S al casetei, are lățimea maximă de 1,70 m și adâncimea maximă de 0,90 m de la nivelul detectării complexului. Pe fundul șanțului au aparut 3 pete în solul nisipos care ar putea fi urmele unor gropi de pari sau ar putea fi naturale (săparea lor nu a fost foarte concludentă). Umplutura șanțului este variabilă, de la brun la cenușiu, cu prezența fragmentelor mărunte de chirpic. Materialul ceramic descoperit în complex aparține cu siguranță neoliticului, probabil culturii Starcevo-Criș.

Suprafața Ha fost săpată cu un excavator anterior intervenției arheologilor. În condițiile date, au fost curățate și desenate profilele, fiind identificate 6 complexe (C. 12–17), foarte probabil toate de epocă neolitică. Complexele respective vor fi săpate în campania 2006.

Situl de la Tășnad – Sere, după cum demonstrează materialele din cele 8 campanii de săpătură de până acum, a fost locuit în trei perioade diferite: neoliticul timpuriu, cultura Starcevo – Criș, fazele IIIB – IVA, epoca timpurie a bronzului, cultura Coțofeni, epoca migrațiilor sau romană timpurie în Barbaricum, sec. II–IV p.Chr., cultura Przseworsk.

Pentru campania 2006, obiectivul săpăturilor arheologice este de a elibera complet terenul destinat

construirii de case de vacanță (cca. 1 ha).

Informații suplimentare online

[Raportul 3524 din *cronica.cimec.ro*](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
